

Vergaderjaar 2017–2018

32 852

Grondstoffenvoorzieningszekerheid

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 26 juni 2018

De leden van de vaste commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving¹, en Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit² hebben kennisgenomen van de brief van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 4 april 2018³ aan de Tweede Kamer, waarbij hij het eindrapport van het adviesbureau De Gemeeynt aanbiedt, getiteld «Circulaire Economie- Energie- en Klimaatbeleid. Een verkenning naar de samenhang van deze beleidsterreinen die gericht zijn op het verduurzamen van de economie».

Naar aanleiding hiervan is op 31 mei 2018 een brief gestuurd aan de Minister.

De Minister heeft op 25 juni 2018 gereageerd.

De commissies brengen bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier voor dit verslag,
De Boer

¹ Samenstelling **Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving**:

Ten Hoeve (OSF), Huijbregts-Schiedon (VVD), Kuiper (CU), Schaap (VVD), Flierman (CDA), Vos (GL), P. van Dijk (PVV), Atsma (CDA), D.J.H. van Dijk (SGP), Don (SP), Jorritsma-Lebbink (VVD) (*vice-voorzitter*), N.J.J. van Kesteren (CDA), Köhler (SP), Meijer (SP), Nooren (PvdA) (*voorzitter*), Pijlman (D66), Schaper (D66), Stienen (D66), Teunissen (PvdD), Verheijen (PvdA), Klip-Martin (VVD), Baay-Timmerman (50PLUS), A.J.M. van Kesteren (PVV), Van der Sluijs (PVV), Van Zandbrink (PvdA), Fiers (PvdA).

² Samenstelling **Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**:

Nagel (50PLUS) Ten Hoeve (OSF), Huijbregts-Schiedon (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Schaap (VVD), Flierman (CDA), Ester (CU), Vos (GL), Kok (PVV) (*vice-voorzitter*), P. van Dijk (PVV), Gerkens (SP) (*voorzitter*), Atsma (CDA), N.J.J. van Kesteren (CDA), Meijer (SP), Pijlman (D66), Prast (D66), Van Rij (CDA), Schalk (SGP), Schnabel (D66), Verheijen (PvdA), Klip-Martin (VVD), Overbeek (SP), De Bruijn-Wezeman (VVD), Van der Sluijs (PVV), Van Zandbrink (PvdA), Fiers (PvdA).

³ *Kamerstukken II 2017/18, 32 852/33 043, nr. 55.*

**BRIEF VAN DE VOORZITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR
INFRASTRUCTUUR, WATERSTAAT EN OMGEVING EN VOOR
ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT/LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT**

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Den Haag, 31 mei 2018

De leden van de vaste commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving, en Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 4 april 2018⁴ aan de Tweede Kamer, waarbij u het eindrapport van het adviesbureau De Gemeynt aanbiedt, getiteld «Circulaire Economie-Energie- en Klimaatbeleid. Een verkenning naar de samenhang van deze beleidsterreinen die gericht zijn op het verduurzamen van de economie» (hierna: eindrapport).

De fractieleden van D66 hebben met belangstelling kennisgenomen van dit eindrapport en hebben nog enkele vragen. De PvdA-fractieleden sluiten zich graag aan bij de vragen van de D66-fractieleden.

De studie was aangekondigd in het in 2017 gesloten Grondstoffenakkoord en heeft als doel spanningen tussen circulaire economie, energie- en klimaatbeleid in kaart te brengen. Het eindrapport onderscheidt de twee typen instrumenten uit het rationele model: geboden/verboden (juridisch) en subsidies en heffingen (financieel). Bent u met de D66-fractieleden van mening dat het goed in kaart brengen van spanningen tussen de genoemde beleidsterreinen het noodzakelijk maakt gedragseconomische kennis te benutten? Die laat zien dat a) het traditionele instrumentarium minder effect heeft dan gewoonlijk wordt verondersteld, b) traditionele instrumenten averechtse effecten kunnen hebben, en c) gedrag, juist als het gaat om duurzaamheid en circulaire economie, sterk wordt beïnvloed door andere factoren dan het in deze studie geanalyseerde instrumentarium. Bent u bereid een studie te (laten) verrichten die hiermee rekening houdt?

De leden van de vaste commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving, en Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 22 juni 2018.

De voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving,
J.E.A.M. Nooren

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
A.M.V. Gerkens

⁴ Kamerstukken II 2017/18, 32 852/33 043, nr. 55.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2018

Op 31 mei jl. hebben de fractieleden van D66 en PvdA van de vaste commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving, en Economische Zaken en Klimaat/ Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een aantal vragen gesteld over het eindrapport van het adviesbureau De Gemeynt, getiteld «Circulaire Economie- Energie- en Klimaatbeleid. Een verkenning naar de samenhang van deze beleidsterreinen die gericht zijn op het verduurzamen van de economie» (hierna: eindrapport). Via deze brief ga ik graag in op de gestelde vragen.

Vraagstelling

Bent u met de D66-fractieleden van mening dat het goed in kaart brengen van spanningen tussen de genoemde beleidsterreinen het noodzakelijk maakt gedragseconomische kennis te benutten? Die laat zien dat a) het traditionele instrumentarium minder effect heeft dan gewoonlijk wordt verondersteld, b) traditionele instrumenten averechts effecten kunnen hebben, en c) gedrag, juist als het gaat om duurzaamheid en circulaire economie, sterk wordt beïnvloed door andere factoren dan het in deze studie geanalyseerde instrumentarium. Bent u bereid een studie te (laten) verrichten die hiermee rekening houdt?

Antwoord

Het eindrapport is in het kader van het in januari 2017 afgesloten Grondstoffenakkoord aangekondigd op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Naast het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties zijn de Ministeries EZK en Infrastructuur en Waterstaat in de begeleiding betrokken geweest. De analyse en bevindingen zijn de verantwoordelijkheid van De Gemeynt. Dit rapport geeft aan waar bij Circulaire Economie-, Energie- en Klimaatbeleid synergie is, waar er eventueel spanningen zijn tussen de afzonderlijke doelstellingen en hoe meer synergie kan worden bereikt. Zoals eerder aangegeven in een brief aan de Tweede Kamer op 4 april⁵, is het eindrapport functioneel geweest om de knelpunten en met name de synergie tussen beleidsterreinen die het bedrijfsleven raken in beeld te krijgen. In de komende kabinetsreactie Circulaire Economie zal nader worden ingegaan op de bovengenoemde samenhang.

Ik ben het met u eens dat het belangrijk is om gedragseconomische kennis te benutten bij het formuleren van effectief beleid op het thema circulaire economie. Het belang om gedragskennis mee te nemen in het effectiever maken van beleidsinstrumentarium wordt ook onderstreept in de «Verkenning Brede Welvaart – circulaire economie, gedrag en beleid». Deze is op 16 mei jongleden door de gezamenlijke planbureaus uitgebracht. Naast de legitimiteit van beleid wordt daarin het belang van gedragsfactoren expliciet benoemd. Gedragskennis wordt met studies binnen het Rijk via het Behavioural Insights Teams (BIT) meegenomen in beleid. In het oppakken van de aangekondigde acties in de kabinetsreactie Circulaire Economie zullen we de aanbevelingen uit de «Verkenning Brede Welvaart» meenemen. Omdat de opgaven die voortkomen uit de transitie naar een klimaatneutrale en circulaire economie bij burgers en bedrijven

⁵ Kamerstuk 32 852, nr. 55.

samenkomen, zullen we het instrumentarium goed op elkaar laten aansluiten om maximale synergie te bewerkstelligen.

Gedragseconomische kennis nemen we mee in de acties die voortkomen uit de kabinetsreactie Circulaire Economie. Een concrete actie is om op korte termijn een routekaart circulaire financiering op te laten stellen door het bedrijfsleven en financieringsinstellingen. Het kabinet heeft aangegeven hier ook graag over mee te denken. Gedragseconomische kennis kan worden meegenomen om deze routekaart praktische invulling te geven. Lessen die hieruit worden geleerd zijn vervolgens breed inzetbaar.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes